

hvor megen Trang til Frihed og Glæde en ung Pige føler, uden at hun derfor paa nogen Maade behøver at være letsindig.

Over for disse Husmødre vil Foreningen upaatvivleligt kunne virke godt. Dens saare rimelige Fordringer vil bidrage til at ordne Forholdet tilfredsstillende for begge Parter.

Det tør nok forudsættes, at de opstillede Fordringer allerede sker Fyldest i gode Pladser, om ikke bogstaveligt, saa dog efter Aanden. — Det er ikke over for gode Forhold, at der trænges til Indgriben af Foreninger og fastslaaede Regler. — Over for Husmødre, der udnytter deres Piger saa meget og saa billigt som muligt, vil Foreningen derimod kunne være et Værn og et Tilhold for den unge, der endnu ikke har Modenhed nok til paa rigtig Maade at paatale sin Ret i en daarlig Plads.

Man hører megen Tale om Pigers Udygtighed og Uforberedethed.

Der er utvivlsomt megen Sandhed i disse Klager.

Men, som en finsk Dame nyligt bemærkede til mig, Forholdene forbedres næppe ved, at vi Husmødre i vore Kaffeselskaber eller ved vor „afternoon tea“ gaar rundt og beklager os over vore Piger. Det bedste Middel imod det uheldige Faktum er at give de unge Anledning til Uddannelse, og saa senere gøre dem tilfredse ved deres Gerning ved at give dem bedre Vilkaar i deres Tjenesteforhold end de nuværende.

Indførelsen af Husgerningsundervisning i Kommuneskolerne vil allerede blive en stor Hjælp i dette Spørgsmaal.

Efter at have gennemgaaet denne Undervisning vil de unge hurtigt kunne gøre Gavn i Hjemmene, mens det nu ofte giver Anledning til Misfornøjelse paa begge Sider, at Husmødrene maa oplære ganske ukyndige unge Piger. I denne Tid lægges ofte Spiren til senere Trods og Umedgørlighed hos de tjenende, og Misstemningen driver let den unge til at søge Opmuntring i mindre heldige Glæder.

Saaledes griber Forholdet mellem Husmødre og Piger ogsaa ind i Sædelighedsspørgsmaalet. Det maa altsaa være Husmødrenes Opgave paa enhver Maade at bidrage til de tjenendes Oplæring, og det maa være Pigerne Opgave at skaffe sig saa megen Dygtighed som muligt samtidigt med, at de opstiller deres Fordringer.

Hvad der i høj Grad er ønskeligt, det er, at der maa blive arbejdet paa at skaffe Tjenestepigestillingen den Anerkendelse, som tilkommer den, men som ikke ydes den. Det er saaledes i Stilhed en antaget Mening, at en ung Pige er socialt bedre stillet i en Systue eller i en Butik end ved Husgerningsarbejde i et Hjem. — En misforstaaende Velgørenhed har endogsaa oprettet en Fortsættelsesskole med den Opgave at sætte Kommuneskolernes bedste Elever i Stand til at undgaa den tjenende Stilling.

Man forstaar, at denne Stilling derved nedsættes i de andre Børns Øjne, og dog er det vist netop der, hvor der er mest Brug for de dygtigste og intelligenteste Kræfter, fordi der i denne Stilling kan indvirkes saa meget paa

den opvoksende Slægt. Fordelen ved de andre Stillinger for den unge Pige menes at være, at hun i dem er fuldt ud Herre over sin Tid ved Arbejdets Afslutning. Hun er dog saa til Gengæld mere bunden i selve Arbejdstiden, mens der i de fleste Huse uregelmæssigt forefalder Frihedsøjeblikke for Pigen.

Ved Siden af disse er det dog kun rimeligt, at der ønskes en fastslaaet Fritid, som Pigen kan gøre Regning paa. Med god Vilje fra Husmødrenes Side vil dette godt kunne ordnes, uden der dog over for uforudsete Omstændigheder behøves at holdes strengt paa Aftalen. Der har været megen Misfornøjelse med Foreningens Fordring paa ekstra Betaling for Arbejde om Aftenen ud over en bestemt Tid.

Dertil maa bemærkes, at der ikke er fordret Ekstrabetaling for Aftenmaaltidets Pasning, eller for, hvad der henhører under Husets daglige Drift. Fordringen paa Ekstrabetaling er kun opstillet for at indskrænke Misbrug af Pigers Kræfter. Det er ikke sjældent, at der efter en lang Dags Arbejde forlanges Sygning, Vads af Børnetøj eller a. l. til langt ud paa Natten. Naar sligt nødvendigvis maa udføres, saa er det vel ikke for meget, at den trætte Pige opmuntres ved Tanken om en lille særlig Fordel.

Naar de berettigede Fordringer til Frihed, Opholdssted, Løn, Kost og Fritagelse for Natarbejde gennemføres, saa maa det vistnok staa klart, at Husgerning er den bedste og mest betryggende Gerning for unge Piger. Den giver Anledning til sund, forskelligartet Brug af Kræfterne, og den er den bedste Forskole for en senere selvstændig Husmoderstilling.

Ofte vil i den ogsaa findes en Dannelses Paavirkning, som ikke er til Stede ved de andre Stillinger. De to sidst anførte Bemærkninger gør det af Vigtighed for Samfundet i det hele, at der ydes Tjenestepigestillingen den Agtelse, der kan gøre den eftertragtet af de unge.

Sikkert vil Indførelse af Husgerning som Skolefag bidrage til at højne Stillingen.

Der høres undertiden Røster, der taler for Afskaffelsen af hele Tjenestepigeforholdet.

I Bladet „Husmoderen“ er der fremkommet Udtalelser, der forfægter det gavnlige og økonomiske ved Opgivelsen af fast Pigehold.

Der opregnes, hvad der derved kan spares, ret som om der var Tale om en Maskine, hvis Resultater kan angives i Tal.

Intet er dog saa umuligt at værdsætte i Penge som et trofast Menneske, der hører til Husstanden.

Næst efter Moderens er Pigers Paavirkning af størst Betydning for Børnene i den tidlige Alder. Jeg har endogsaa hørt en meget fornuftig Mand udtale, at det undertiden er vigtigere for et Hus, hvordan Pigen er, end hvordan Fruen er.

Vi vilde sikkert staa os ilde ved at undvære en fast Pige, naar vi har Raad til at betale hende og byde hende saa gode Kaar, at vi kan binde hende til vort Hjem.

meget sjældent virkeliggøres, og vi gør vel i at hensætte Opgøret til et hinsides. Vi maa altsaa gribe til denne Udvej, om vi vil holde fast paa vor Tro paa Retfærdighed.

Mange Mennesker bekymrer sig derimod ikke om Menneskehedens store Opgør; de spørger ikke om: hvordan det vil ende? om hver faar efter Fortjeneste? eller lignende. De holder sig derimod absolut til det lille Rum, de indtager, med samt hvad der falder inden for deres fysiske Øjes Horisont, og da de ikke beskæftiger sig med noget som helst uden for denne Grænselinie og ikke med nogen som helst Samvittighedsundersøgelse, da de ikke har Syn paa Fordringen til deres eget Jeg — saa kan de saa meget ihærdigere beskæftige sig med at herske i det lille Rum, de har for Øje. Der er mærkværdig vage Begreber om det aandeliges „dit og mit“. De førnævnte Karakterer vil sige til sig selv: „Alt, hvad jeg kan tage, er mit, alt, hvad jeg kan naa, er mit!“

Daarlige Piger vil naturligvis under alle Forhold være en Plage.

Det er for at undgaa denne Vanskelighed, at vi Husmødre skal komme Tjenestepigeforeningen i Møde. Den vil gennem sine berettigede Fordringer vække den gode Selvfølelses Ansvarligheds Pligtfølelse hos de unge, den vil mane dem til at søge Uddannelse i deres Fag.

Der har været udtalt Frygt for, at Foreningen skulde føre ud i Socialisme. Man tør dog tro, at den vil kunne støtte Standen uden at forfalde til det, man beklager ved de andre Fagforeninger.

Jeg læste nylig en morsom Anekdote om den begavede Skuespillerinde Fru Sødring, der var bekendt som en dygtig Husmoder. Ved given Lejlighed vilde hun en Dag belære sin Pige om deres Stillings Forskel ved at sige: „Ja, naar vi skal være lige gode, saa prøver jeg i Dag paa at børste Fodtøjet, saa kan De imens gaa ind og konversere den Grevinde, hvis Besøg jeg i Dag venter.“

Det var unægtelig en praktisk Bælgingsmaade, men den talentfulde Dame traf dog ikke ganske Sømmet paa Hovedet, da hun brugte Udtrykket „lige gode“. Sagen er, at vi er netop alle lige gode, naar enhver gør sin Pligt. Men vi er ingenlunde alle lige ens. En er stærk, og en er svag, en er dum, og en er klog, en kan pudse Fodtøj og en kan konversere. Men det ene skal gøres, og det andet skal ikke forsømmes, derfor skal enhver respekteres og respektere sig selv i sin Stilling.

Enkelte Stillinger er enestaaende og kan kun udføres af dertil særegent begavede og uddannede Mennesker. Andre Stillinger fordrer mange for at udføres, og der er mange, der formaar at udføre dem. Men de mange bestaar af Enere, og det hele er derfor afhængigt af, at enhver gør sin Pligt efter bedste Evne.

Saa vil vi da ønske Tjenestepigeforeningen, at det maa lykkes den at højne Standen med Hensyn til Dygtighed, og at den maa have Held til at skaffe den tjenende Klasse saa gode Vilkaar som muligt paa alle Maader. Hvis dette lykkes, vil det sikkert være en stor Fordel ogsaa for os Husmødre.

Paa den politiske Vægtskaal.

Flertallet i Fællesudvalget om Forslag til Lov om Valg af Borgerrepræsentanter i København var, for at opnaa Enighed, villigt til at frafalde Fordringen om Valgbarhed for Kvinder og om territorial Udvidelse.

Naar de ikke tilbød at opgive Fordringen om Kvindernes Valgret, saa var det vist ikke blot, fordi dette var en Indrømmelse, som de selv ikke var tilbøjelige til at gøre, men ogsaa fordi det var en Indrømmelse, som nu vilde være uden væsentlig Vægt eller Værdi i Landstingets Øjne.

Det begynder virkelig at se ud, som om Fru Louise Nørlund har Ret

i sin Paastand, at alle Partier er enige om, at Kvinderne bør have kommunal Valgret.

V.

Fabrikloven.

I „Politiken“ har der været ført en Diskussion mellem Fru Charlotte Norrie og Hr. Frantz Pio om Fabrikloven. Diskussionen endte paa den morsomme Maade, at Redaktionen fandt det nødvendigt til en Forandring at beskytte et stakkels Mandfolk ved at standse Diskussionen efter Hr. Pios Artikel den 22. Marts. Dette vil formodentlig kun bestyrke Hr. Pios Mening, at Beskyttelse er en udmærket Ting.

I sin sidste Artikel afviser Hr. Pio Tanken om at skaffe et Sandsynlighedsbevis for, at der i Danmark er nogen som helst Grund til Kvindernes Beskyttelse, thi „vi ved nok i denne Sag“. Hr. Pio ved bl. a., at Kvinden er fysisk svagere end Manden.

Der er dog vel ikke Tvivl om, at Kvinden ganske anderledes end Manden kan udholde at passe de smaa Børn om Natten, og der er ikke Tvivl om, at Sygeplejersker ganske anderledes formaa at vaage end mandlige Sygepassere. Deraf synes man at maatte kunne slutte, at det er urimeligt at forbyde Kvinder Natarbejde paa Fabrikker, naar man ikke forbyder Mænd det, — men Lovforslaget og dets Forsvarere slutte: alt Natarbejde maa forbydes Kvinder, fordi de f. Eks. ikke kan trække Tov med Mænd!

Forsvarere af Forslaget har udtalt, at Loven vil formindske Fabrikarbejdernes Indtægter, men disse er allerede nu saa daarlige, at de næppe er tilstrækkelige til at forhindre Sult. De, der kan, maa derfor søge et andet Erhverv, hvilket ogsaa er udtalt af Forslagets Forsvarere. Loven vil vel altsaa bevirke, at Arbejdernes drives fra Fabrikkerne, hvor der efter Hr. Pios Mening ikke finder Misbrug Sted, til Roemarker, Vadskekældere, Systuer, Hospitaler og andre Steder, hvor der jævnlig finder Misbrug Sted.

Paa Fabrikkerne indskrænkes Kvindernes Arbejdstid og deres Fortjeneste, hvis Lovforslaget vedtages. Spørgsmaalet om denne „Beskyttelse“ er berettiget maa altsaa være: Hvad er bedst, at Kvinder anstrænge sig og nogle maaske endog overanstrenges sig, — eller at alle Fabrikarbejdere sulte.

6555.

Dansk Kvinderaad

har nu fra London faaet Svar paa de Skrivelser, hvori Bestyrelsen henledte Opmærksomheden paa den internationale Skønhedskonkurrence, som det var paatænkt at afholde i Forbindelse med den Udstilling af Kvindearbejder, hvortil der blev indbudt under de mest højstaaende Damers Beskyttelse.

Ingen af disse Damer havde mindste

Moralske Tyverier.

At Livet ikke er saa enkel en Sag, som man faar Indtryk af, naar man læser en af de saakaldte „Dameromaner“, er vel nok de fleste paa det rene med. Mangen en ung Pige, der voksede op med Miss Wetherells: „The wide, wide World“, „Queechy“ eller lignende Bøger i Haanden og med tilsvarende fremtidige Oplevelser i Fantasien er vistnok bleven haardt skuffet. Om jeg turde, vilde jeg sige: Mangen en ung Pige, der voksede op med den kristne Morals Grundsætninger i sin Sjæl, stolende paa, at det Samfund, hun optoges i, var gennemtrængt af samme — har vistnok set sig grusomt skuffet. At Dyden bliver belønnet, at Uretten og Skinhelligheden bliver demaskeret, er en Illusion, der

Naar nu en af Miss Wetherells Bøger paavirket ung Pige — lad os kalde hende Anna — falder ned i en Familie, i hvilken Egennytte — Praktiken (personificeret i Grethe) er i fuldt Flor, vil hun sikkert være daarlightrustet hertil. Anna er bleven forlovet med Grethes Broder: Carl. Anna ser alt i rosenrødt, ved, at hun maa følge hvert Raad, Carls Moder og Søster giver hende. Carl siger ivrigt ved Middagsbordet: „Nej, Moder, lad nu Anna i Fred, hun og jeg skal nok ordne den Ting!“ eller: „Grethe, hørte du ikke, at Anna talte? — jeg synes, du heller burde lade være at afbryde hende!“ Anna rødmer, ser ned i sin Tallerken og føler Lektionen til Grethe pinlig.

„Den ler bedst, som ler tilsidst“, tænker Grethe, og Anna maa snart bøde for Carls Ufornuft. Det er Magtspørgsmaalet, det gælder, det er Indflydelsen, det gælder.

Carl og Anna er gifte, har faaet deres eget Hjem. Det inspiceres jevn-

ligt af Grethe. „Skulde dog ikke heller Sofaen i Dagligstuen staa ved den Væg?“ spørger Grethe sin Broder. „Anna holder nu en Gang af at have den nær ved Vinduet“, svarer Carl venligt. „Aa“, siger Grethe spottende, „jeg troede dog ellers, du hørte til de Mænd, der var Herrer i deres eget Hus!“

Dette stiger Carl til Hovedet. — Noget efter siger han overlegent til Anna: „Lad os dog faa den Sofa flyttet hen ved Væggen der!“ Anna ser forundret paa ham, det er hendes Dagligstue, hendes Territorium. Men Miss Wetherell har lært hende taalmodig Eftergivenhed, har lært hende, at Viljen ligger i Mandens Haand, og vel at mærke, i hun lovet Kvinden Sejr og Palmekrans, Knæfald, Anger og Forsoning fra Mandens Side, om dette overholdes. Med en saa skøn Apotheose for Øje gør Anna sig til sin Mand ydmyge Slave. Grethes Næseboers tynde Vægge vibrerer, hun har Farten af Forholdet, Farten af,